

CALENDAR TEATRAL

(noiembrie-decembrie 2004)

Noiembrie

8 noiembrie 1674 – 330 de ani de la moartea lui **John Milton** (n. 9 decembrie 1608), rămas în conștiința culturală europeană mai ales ca autor al grandiosului poem epic *Paradisul pierdut*. A compus, după moda epocii, două piese cu măști: *Arcades* (1633) și *Comus*, ultima jucată la Ludlow Castle în 1634. Poemul dramatic *Samson Agonistes* (1671), străbătut de un viguros suflu libertar, a văzut pentru prima oară luminile rampei abia în 1900.

11 noiembrie – În urmă cu 40 de ani, Teatrul Bulandra prezenta publicului bucureștean o nouă montare cu ***Opera de trei parale*** de Bertolt Brecht, în regia lui Liviu Ciulei și avându-i ca protagoniști pe G. Mărutză, Toma Caragiu, Clody Bertola, Margareta Pâslaru ș.a. Jocul actoricesc dinamic, valențele metaforice ale decorului (semnat de regizor în colaborare cu Ion Oroveanu), muzica neliniștitoare compusă de Richard Bartzer au concurat la realizarea unei exegeze scenice libere, de certă modernitate, a textului brechtian.

13 noiembrie – Se împlinesc 120 de ani de la premiera capodoperei caragialiene ***O scrisoare pierdută***.

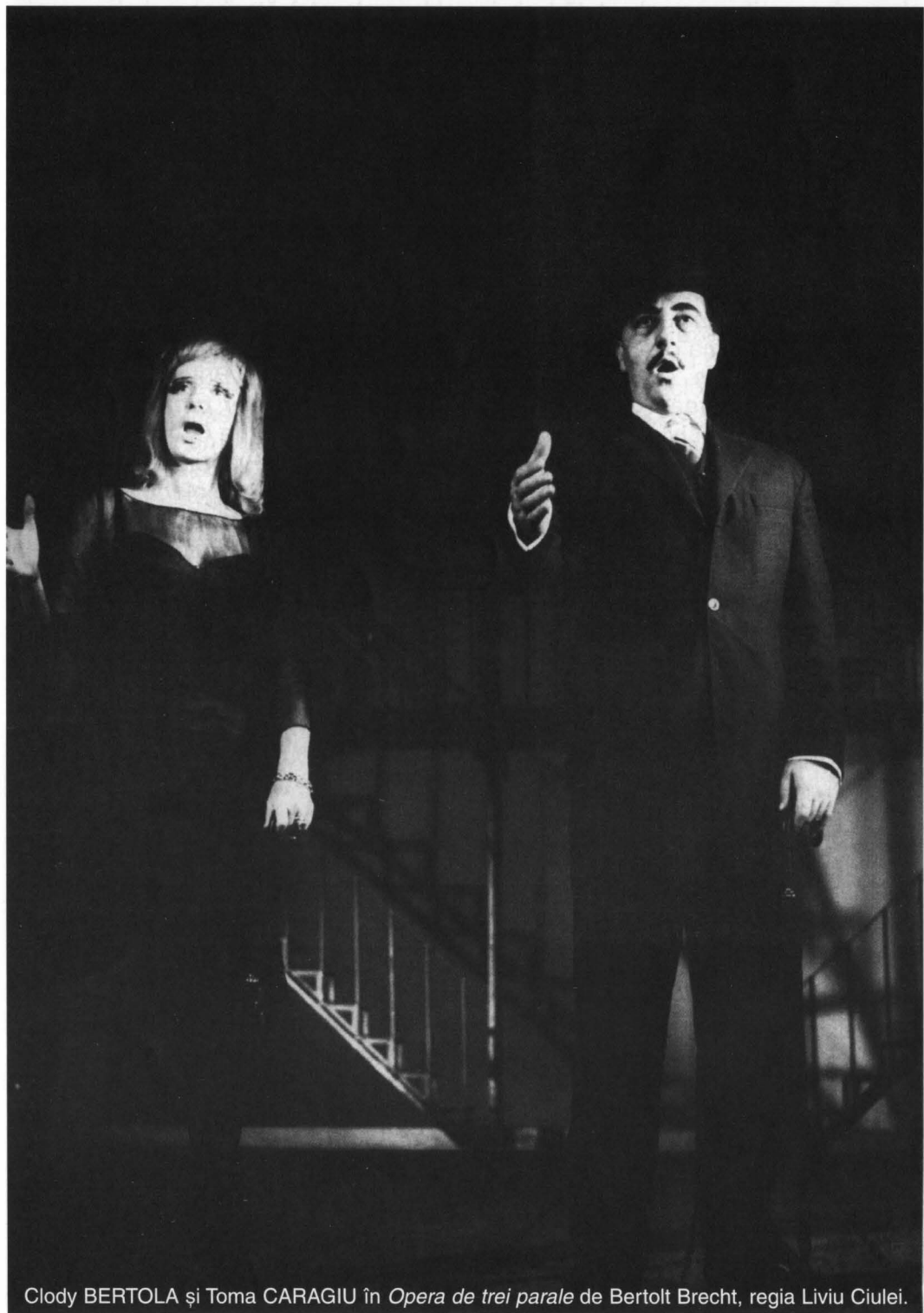
15 noiembrie – În urmă cu 75 de ani, era inaugurat **Studioul Teatrului „Maria Ventura“**, sub direcția triumviratului V.I. Popa – Mircea Ștefănescu – Tudor Mușatescu, cu *Greva încornorațiilor* de Mircea Ștefănescu.

26 noiembrie – 30 de ani de la premieră absolută, la Teatrul Mic, a piesei ***Răspântia cea mare*** de V.I. Popa: o dramă de război, compusă în 1920 și ignorată la vremea ei.

29 noiembrie – Se împlinesc 80 de ani de la nașterea lui **Mihai Mereuță** (m. 1 aprilie 2003), popular actor de teatru, film și televiziune. A jucat la Naționalul din Iași, la Teatrul de Stat din Ploiești, la Teatrul Municipal (Bulandra) din Capitală, remarcându-se prin stilul de joc spontan. Izbânzile sale se leagă îndeosebi de cinematograful; a apărut în numeroase filme (*Erupția*, *Apoi s-a născut legenda*, *Haiducii lui Șaptecai*, *Mihai Viteazul*, *Facerea lumii* etc.), specializându-se, ca tipologie, în roluri de oameni simpli.

Decembrie

– 60 de ani de la moartea lui **Filippo Tommaso Marinetti** (n. 22 decembrie 1876). Actor, romancier, poet și dramaturg, el este teoreticianul și principalul promotor al futurismului, mișcare de avangardă care se dezvoltă la începutul secolului XX. Într-un manifest din 1913, Marinetti preconiza fragmentarea limbajului dramatic, introducerea „efectelor de stupeoare“, a „caricaturilor puternice“, a „pantomimelor satirice instructive“, după modelul teatrului de varietăți. A scris controversata piesă *Regele Bombance* (1905), o alegorie în tonuri

Clody BERTOLA și Toma CARAGIU în *Opera de trei parale* de Bertolt Brecht, regia Liviu Ciulei.

grotești a corupției ființei umane. Personalitatea sa va fi umbrită de aderarea la ideologia fascistă.

10 decembrie – 70 de ani de la nașterea mării actrițe **Leopoldina Bălănuță**, a cărei prematură dispariție, în 1998, a lăsat un gol în teatrul românesc. A absolvit I.A.T.C. în 1957, cu rolul Martei din *Copacii mor în picioare* de Alejandro Casona. De la profesoara sa, Marietta Sadova, a dobândit dragostea pentru limba română, care avea să se vădească mai târziu în inegalabila noblețe a rostirii scenice – fie că actrița interpreta un rol, fie în emoționante spectacole de pezie, cu versuri de Eminescu sau Nichita Stănescu. Leopoldina Bălănuță și-a început cariera la Teatrul Tineretului din Piatra Neamț, iar din 1964 a jucat la Teatrul Mic, unde a funcționat și ca directoare în perioada postdecembristă. Arta ei interpretativă s-a particularizat prin incandescența trăirii interioare, dublată de transmiterea emoției cu mijloace subtile, rafinate, de un patos conținut. Chipul expresiv, sensibilitatea aproape dureroasă, vocea de tulburătoare inflexiuni au constituit zestrea unei mari interprete de dramă. *Irina* în *Matca* de Marin Sorescu, *Regina-mamă* în *Ivona, principesa Burgundiei* de W. Gombrovicz, *Medeea* în *O trilogie antică*, *Ranevskaia* din *O livadă de vișini* de Cehov sunt doar câteva dintre creațiile de vârf ale Leopoldinei Bălănuță, la care se adaugă memorabilele apariții cinematografice în *Nunta de piatră* și în *Dincolo de pod*.

13 decembrie – 70 de ani de la moartea lui **William Poel** (n. 22 iulie 1852), actor și director de trupă britanic, care s-a remarcat îndeosebi prin tentativa de a reconstitui stilul de joc și cadrul scenografic proprii teatrului din vremea lui Shakespeare. A fondat în acest scop, în 1894, Elizabethan Stage Society, unde au fost montate timp de peste un deceniu piese ale dramaturgilor elisabetani și iacobiți.

17 decembrie – În urmă cu 70 de ani, Teatrul Național din București prezenta în premieră piesa ***Idolul și Ion Anapoda*** de G.M. Zamfirescu. Ilustrând predilecția autorilor din epocă pentru comedia în tonuri sentimental-amărui, textul a beneficiat la premieră de o excelentă distribuție: G. Calboreanu, Sonia Cluceru, Elvira Godeanu, A. Pop Marțian ș.a.

23 decembrie – Se împlinesc patru decenii de la inaugurarea **Teatrului Mic** cu piesa *Vulpile* de Lillian Hellman. Pornind la drum cu o trupă care provenea în mare parte din vechiul Studio al actorului de film „C.I. Nottara” și din echipa Teatrului Tineretului, noua instituție avea să câștige repede prestigiu în peisajul cultural al Capitalei, îndeosebi prin abordarea repertoriului modern, românesc sau străin. De-a lungul anilor, au lucrat aici regizori importanți, între care Radu Penciulescu, Crin Teodorescu, Sorana Coroamă-Stanca, Dinu Cernescu, Ion Cojar, Valeriu Moiescu, Cătălina Buzoianu, Cristian Hadji-Culea ș.a., iar printre actorii de frunte îi amintim – pentru a semnală doar câteva nume – pe Olga Tudorache, Ion Marinescu, Vasile Nițulescu, Dumitru Furdui, Leopoldina Bălănuță, Mitică Popescu, Ștefan Iordache, Gh. Visu, Carmen Galin, Coca Bloos, Dan Condurache. Teatrul Mic a jalonat evoluția teatrului românesc cu multe spectacole memorabile: *Cântăreața cheală*, *Iona*, *Matca*, *Nu sunt turnul Eiffel*, *Tango*, *Îngrijitorul*, *Ivona, principesa Burgundiei*, *Maestrul și Margareta*, *Evul Mediu întâmplător*, *Cameristele* etc.